

Nr 113.

Av herr von Seth m. fl., om upphävande av regleringen av rundvirkesexporten.

Sedan den 7 juni 1952 gäller vid licensgivning för export av massaved och props den s.k. granregeln, vilket innebär att export av sådana varusortiment inte får ske om graninblandningen överstiger 25 %. Vidare gäller att export endast får ske till traditionella marknader.

Dessa bestämmelser, som avser s.k. rundvike, synes oss inte motiverade ur försörjningssynpunkt, eftersom de exporterade kvantiteterna av gran endast brukar utgöra en obetydlig del i jämförelse med den svenska industriens konsumtion och behov, vilket sålunda mer än väl täckes. Någon anledning till ändrade förhållanden i detta avseende torde inte föreligga, och man behöver därför inte räkna med någon risk för den svenska industriens råvaruförsörjning i detta sammanhang. Handels- och industrikommissionen har också vitsordat att det knappast kan vara några risker förenade med en mer liberal licensgivning för sedvanlig export till traditionella marknader av rundvirke av furu och gran. Vid rationell ekonomisk avverkning uppstår i stället ett överskott på såväl gran som furu även i tider då industrien är toppsysselsatt. För närvarande torde de flesta berörda industrier ha avsevärda lager av massaved, och skogsägarna har därför svårigheter att vinna avsättning för massaveden.

Med hänsyn till dessa förhållanden och till att vissa sysselsättnings-svårigheter kan väntas i skogarna bör enligt vår mening rundvirkesexporten släppas helt fri.

Bestämmelsen om att exportkvantiteterna av massaved och props inte får innehålla över 25 % gran har medfört stora svårigheter och extra kostnader för exportörerna. I vissa fall har det hänt att vederbörande exportör, sedan exportlicens — på grund av granregeln — blivit avslagen, tvingats antaga anbud som betytt stora förluster. I de fall detta gäller skogsägarföreningarna drabbas skogsägarna direkt av förlusterna genom lägre priser. I andra fall kan vederbörande exportör drabbas av stora förluster, och även här blir till slut skogsägarna lidande genom att avsättnings-svårigheterna pressar ner priserna. Kostnaderna för exportörerna ökas därför att gran- och furupropsen måste sorteras och uppläggas för mätning innan lastningen får börja. Regeln gäller nämligen för varje skeppad last. Endast därigenom är det möjligt att följa de rigorösa bestämmelserna.

Granregeln innebär att den liberalisering av rundvirkesexporten som ställts i utsikt inte förverkligats. Rundvirkesregleringen medför en onödig byråkratisk apparat och synes oss vara ett exempel på felaktig planushållning från statens sida. Pappersbruken, som har stora lager av granved, försöker nu i viss utsträckning att få denna såld eftersom den undergår kvalitetsförsämring. Ända till 10—20 % måste kasseras som props och kan endast säljas som brännved, vilket medför förluster på grund av avsättningssvårigheter. De industrier, vilkas råvaruförsörjning skulle skyddas genom granregeln, torde följaktligen vara betjänta av att den slopades. Det torde vara nödvändigt att möjliggöra export av större kvantiteter gran, så att de lager som hotas av kvalitetsförsämring blir omsatta. Därigenom blir det möjligt för berörda industrier att inköpa nya råvaror, vilket ur sysselsättningssynpunkt skulle vara av stor betydelse eftersom avverkningarna för närvarande bedrivs i mycket förminskad skala. När råvaruförsörjningen till vår industri är tryggad i så hög grad att det uppstår överskott och även avsättningssvårigheter i skogsbruket synes det oss ur flera synpunkter felaktigt att begränsa rundvirkesexporten. Genom en ökad export av rundvirke tillföres landet också valuta, vilket med hänsyn till det ekonomiska läget är av betydelse.

Eftersom det enligt vår mening inte finnes någon saklig motivering för begränsningen av rundvirkesexporten förefaller det oss vara en lämplig åtgärd att föreliggande hinder avlägsnas.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte uttala att regleringen av rundvirkesexporten snarast bör upphävas.

Stockholm i januari 1953.

T. G. v. Seth.

Ernst V. Staxäng.

Erik Magnusson.

Rolf Eliasson.

Nils Agerberg.

Sven Svensson.

Jöns Nilsson.

Carl Östlund.

Einar Hæggbloom.

Leif Cassel.